

[illegible]

ilk aydır. Adından da anlaşılacağı üzere, kameri yılda -güneşin değil- ayın hareketleri esas alınmaktadır. Hicri tarih, Hz. Muhammed (s.a.s.)'in Mekke'den Medine'ye gittiği ve Medine'de başlattığı İslamiyet'ten itibaren, her önemli olay tarih başlangıcı olarak kabul edilmiştir. En son fil vakası da takvim başlangıcı olarak kabul edilmiştir. Bu uygulamada seneler, her önemli olaya göre sayılarak geldiğinden bir karışıklığa sebep oluyordu. Hz. Muhammed'in halifeliği döneminde hicretin 16. yılında Miladi 638 yılında Hz. Muhammed (r.a.) Medine'de bir meclis topladı. O toplantıda Hz. Ali'nin (r.a.) teklifi ve mecliste bulunanların kabul etmesiyle Hz. Muhammed (s.a.v.)'in Mekke'den Medine'ye hicreti, İslam tarihinin (hicri takvimin) başlangıcı ve muharrem ayının da bu yılın ilk ayı olması kararlaştırılmıştır.

#1575;#1616;#1606;#1614;#1617;
#1593;#1616;#1583;#1614;#1617;#1577;#1614;
#1575;#1604;#1588;#1615;#1617;#1607;#1615;#1608;#1585;#1616;
#1593;#1616;#1606;#1618;#1583;#1614;
#1575;#1604;#1604;#1617;#1648;#1607;#1616;
#1575;#1579;#1618;#1606;#1614;#1575;
#1593;#1614;#1588;#1614;#1585;#1614;
#1588;#1614;#1607;#1618;#1585;#1611;#1575;#1601;#1609;
#1603;#1616;#1578;#1614;#1575;#1576;#1616;
#1575;#1604;#1604;#1617;#1648;#1607;#1616;
#1610;#1614;#1608;#1618;#1605;#1614;
#1582;#1614;#1604;#1614;#1602;#1614;
#1575;#1604;#1587;#1614;#1617;#1605;#1648;#1608;#1614;#1575;#1578;#1616;
#1608;#1614;#1575;#1604;#1618;#1575;#1614;#1585;#1618;#1590;#1614;
#1605;#1616;#1606;#1618;#1607;#1614;#1575;
#1575;#1614;#1585;#1618;#1576;#1614;#1593;#1614;#1577;#1612;
#1581;#1615;#1585;#1615;#1605;#1612;
#1584;#1648;#1604;#1616;#1603;#1614;
#1575;#1604;#1583;#1617;#1610;#1606;#1615;
#1575;#1604;#1618;#1602;#1614;#1610;#1616;#1617;#1605;#1615;
#1601;#1614;#1604;#1614;#1575;
#1578;#1614;#1592;#1618;#1604;#1616;#1605;#1615;#1608;#1575;
#1601;#1610;#1607;#1616;#1606;#1614;#1617;
#1575;#1614;#1606;#1618;#1601;#1615;#1587;#1614;#1603;#1615;#1605;#1618;
"Şüphesiz, Allah'ın günahları ve yeri yarattığı günahları yazısında, Allah katında ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dört haram aylardır. İşte bu Allah'ın dosdoğru kanunudur. Oyleyse o aylarda kendinize zulmetmeyin." (Tevbe, 9/36) "Haram aylar" Cahiliye devri uygulamasına göre, haram kılınarak kabul edilmesi gereken, savaş yapılması ve kan dökülmesi yasak olan Kameri aylardır. "Haram aylar" nitelemesinin, bu aylarda yapılacak ibadetlere daha çok sevap, günahlara ise daha çok ceza verilecek olmasına dayandığı da ifade edilmiştir. Bu aylardan Muharrem birinci, Recep yedinci, Zilkade on birinci ve Zilhicce de on ikinci aydır. Bu dört ayın haram kılınması gelen dini bir uygulamadır. Hz. İbrahim ve İsmail (a.s.) zamanından beri Araplar bu esasa riayet etmişlerdir. Cahiliye devrinde bile buna riayet edilmiş, haram aylarda savaş yapılmamıştır, yılın bu dönemi bir barış zamanı olmuştur. MUHARREM AYININ ÖNEMLİ "Haram aylar" içinde Muharrem ayının ayrı bir yeri ve önemi vardır. Bu ayrıcalığı "Muharrem" adından da fark etmek mümkündür. Zira "Muharrem" kelimesi, "haram kılınmış", "haram kılınmaya layık"

” anlamlarına gelmektedir. Tarihi süreç içerisinde Hz. Nuh peygamberle başlayıp İbrahim ve İsmail ile devam etmiş ehli kitap dediğimiz Yahudi ve Hristiyanlar için ve ayrıca cahiliye toplumu için önemli bir yere sahip olmuş ve mukaddes kabul edilmiştir. İslam’ın zuhurundan sonra da Muharrem ayı, dini, sosyal ve tarihi önemi haiz olaylara sahne olmuştur. Hicret ve hicri takvim, aşura ve kербela. Bu durum Muharrem ayını, İslam kültürü açısından daha da ön plana çıkarmaktadır. AŞURA GÜNÜ, ÖNEMİ, ORUCU Âşura Gününde ilk akla gelen ibadet oruç tutmaktır. Muharrem ayı ve Âşura Günü, Ehl-i Kitap olan Hristiyan ve Yahudiler tarafından da mukaddes sayılırdı. Aşûra günü yalnız ehl-i kitap arasında değil, Nuh (a.s)dan itibaren mukaddes olarak bilinmektedir. İslam öncesi Cahiliye dönemi Arapları arasında İbrahim (a.s)dan beri mukaddes bir gün olarak biliniyor ve oruç tutuluyordu. قَدِمَرَسُولُاللّهِصَل.َّياللّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَالْمَدِينَةفَرَأىالْيَهُودَتَصُومُيَوْمَعَاشُورَاءَفَقَالَ: مَاهَذَا؟قَالُوايَوْمٌصَالِحٌنَجَّىاللّهُتَع.َالَىفِيهِ بَنِىإِسْرَائِيلَمِنْعَدُوِّهِمْفَصَامَهُمُوسَى.فَقَالَصَلَّياللّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ:أَنَاأَحَقُّبِمُوسَىمِنْكُمْ

فَصَامَهُ
وَأمَرِ
بِصِيَامِهِ
 İbni Abbas’ın şöyle deđđi rivayet edilmiştir: “Hz. Peygamber
Medine’ye geldiğinde Yahudilerin Aşûre günü oruç tuttuklarını
gördü. “Bu nedir (niçin oruç tutuyorsunuz)?” diye sordu.
“Bu hayırlı bir gündür. Bu, Allah’ın İsrail oğullarını düşmanlarından
kurtardığı, bu sebeple de Musa’nın oruç tuttuğu gündür” dediler.
Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.v.) “Ben Musa’ya sizden daha
layığım” buyurdu ve hem kendisi bu günde oruç tuttu, hem de başkalarına
oruç tutmalarını emretti.” (Buhari,Savm, 69; II, 251) Hz. Peygamber
Aşûre günü oruç tutmayı teşvik etmiş ve Bu oruç, büyük
günahlardan kaçinmak şartıyla bir yıl boyunca işlenen küç ük
günahlara keffâret olur. صيام يوم
عاشوراء انى
احتسب على
الله ان يكفر
السنة التى
قبلها “Aşûre günün orucunun,
bir önceki yılın günahlarına keffaret olmasını Allah’tan umarım”
(Tirmizi,Savm,48; III, 126) Orucun sevap ve mükafatının takdiri kadiri mutlak olan Allaha ait
olduğunu biz hadislerden öğreniyoruz. الا
الصوم فانه لي
و انا اجزي به
يدع شهوةه و
طعامه من اجلى
“Oruç hariç, çünkü oruç benim içindir, onun
mükâfatını da ben vereceğim, oruç tutan kimse şehvetini ve
yemesin-içmesini benim için terk etmektedir” (Müslim, Sıyâm, 165,
I, 807) Aşûre günü oruç tutulması uygulaması, Ramazan orucunun farz
kılınmasına kadar devam etmiştir. يَا
اَيُّهَا
الَّذينَ
اٰمَنُوا
كُتِبَ
عَلَيْكُمُ
الصِّيَامُ
كَمَا كُتِبَ
عَلَى
الَّذينَ
مِنْ
قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ
 “Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakınmanız için oruç
sizden öncekilere olduğu gibi oruç size de farz kılındı.” (Bakara, 2/183)
âyeti inince Aşûre orucu isteğe bağlı hale geldi. Hz. Aiş’den :
كان رسول الله

[illegible]

[illegible]

Cûdi Dağının üzerine Aşure Gününde demirlemiştir
قيلَ يَا
نُوحُ
اهْبِطْ
بِسَلَامٍ
مِنَّا
وَبَرَكَاتٍ
عَلَيْكَ
وَعَلى
اُمَمٍ
مِمَّنْ
مَعَكَ
وَاُمَمٌ
سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ
يَمَسُّهُمْ
مِنَّا
عَذَابٌ
اَليمٌ “Ey Nûh! Bizim katımızdan
selametle in. Sana ve seninle olanlara hayr ve bereketler olsun denildi. Ama birçok
ümmetlerde var ki, onları geçindireceğiz. Sonra can yakıcı azaba sokacağız”.(
Hud 48) Hz. Nuh'un aile fertlerinden başka yanında çok az mümin vardı. Allah
Teâlâ bunlara öyle bir selamet ve bereket ihsan buyurdu ki, bunlar
çoğaldıkça çoğalacaklar ve kendilerinden bir çok ümmetler
gelecekti. Hz. Nuh'un soyundan gelecek olan ümmetler de iki kısım olacak. Bunlardan birinci
kısım yine o selamet ve berekâta nail olup kıyamete kadar üremeye devam edecek,
diğer bir kısmı da bir müddet dünya nimetlerinden istifade ettikten sonra yine acı bir
azaba çarptırılacak ve ahiret selametine eremeyecek. Hz. Nuh Recep ayının onunda
gemiye binmiş ve Muharrem ayının onunda inmiş, o gün şükür orucu tutmuş ve
bu orucu tutmak sünnet olmuştur. Hz. Âdem ve Hz. İdris'ten sonra insanlarda
hakikat­ten sapmalar baş gösterince Cenab-ı Hak bunlar üzeri­ne Hz. Nuh'u
peygamber olarak göndermişti. Hz. Nuh insanlara tevhid inancını anlatıyor, onları hak yola
da­vet ediyor ve putlara tapmaktan men ediyordu. Ancak onlar Kur'an-ı Kerim'in ifadesiyle "
Zalimdiler, azgındılar, fasıktilar, kötüyüler, kalp gözlen kapalıydı,
vicdansızdılar, doğru yoldan çıkmışlardı, günahlara dalmışlardı..." Hz. Nuh'u ve
çağrısına uyarak i-man edip Allah'ın sevgili kulları arasına yükselen kim­sesiz,
yoksul kişileri hor gördüler, onlarla aynı çatı al­tında bir arada
bulunamayacaklarını söylediler, büyüklendiler... Onlar,
üstünüğün parada, malda, mülkte de­ğil yüksek insanlık
ideallerine sahip çıkmada, tevhidde, güz ahlâk sahibi olmada ve topluma
yararlı işler yap­mada olduğunu kabul etmiyorlardı. Halbuki onların ayak takımı diyerek
küçük gördüğü kişiler, Hak Teâlâ katında onlardan
kat kat faziletli kim­selerdi. Hz. Nuh’a deli demeye kadar azıttılar ve onun
davranışlarını kontrol altında tutmaya, göz hapsine almaya karar ver­diler. Hz. Nuh,
davasından yine de vazgeçmeyince bu sefer ölümle tehdit ettiler... Ama hak
yolu göshy;ren göz, gerçeği duyan kulak, Hakk'ı zikreden kalp, doğ­ruyu
savunan yürek azdı... Nihayet Hz. Nuh, Allah'a yal­varıp yakardı:
قَالَ رَبِّ

[illegible]

الْجُودِىِّ
وَقيلَ
بُعْدًا
لِلْقَوْمِ
الظَّالِمين
14; "Ey arz, suyunu yut! Ve ey gök, yağmuru tut!" (Hûd, 11/44) Bu emir üzerine
göğün gürlemesi, yerin fışkırma­sı kesildi, gemi Cudi dağı üzerine
oturdu. 3- Hz Yunus (as), balığın karnından Aşura Günü kurtulmuştur
فَالْتَقَمَ
07;ُ الْحُوتُ
وَهُوَ
مُليمٌ ﴿١٤٢﴾
فَلَوْلَا
اَنَّهُ
كَانَ مِنَ
الْمُسَبِّح
10;نَ ﴿١٤٣﴾
لَلَبِثَ فى
بَطْنِه
اِلٰى يَوْمِ
يُبْعَثُونَ
﴿١٤٤﴾
فَنَبَذْنَا
07;ُ
بِالْعَرَاء
16; وَهُوَ
سَقيمٌ ﴿١٤٥﴾
“Yunus kendini kınayıp dururken onu bir balık yuttu. Eğer Allah'ı tesbih edenlerden
olmasaydı, tekrar dirilecekleri güne kadar onun karnında kalırdı. Halsiz bir vaziyette kendisini
dışarı çıkardık.” (Sâffât 142-145)
فَنَادٰى فِى
الظُّلُمَات
16; اَنْ لَا
اِلٰهَ
اِلَّا
اَنْتَ
سُبْحَانَكَ
اِنّى كُنْتُ
مِنَ
الظَّالِمين
14; “Nihayet karanlıklar içinde: «Senden başka hiçbir tanrı yoktur. Seni
tenzih ederim. Gerçekten ben zalimlerden oldum!» diye niyaz etti.”
(ENBİ'Yâ 87) 4- Hz âdem (as) ın tevbesi Aşura Günü kabul
edilmiştir قَالَا
رَبَّنَا
ظَلَمْنَا
اَنْفُسَنَا
وَاِنْ لَمْ

تَغْفِرْ
لَنَا
وَتَرْحَمْنَا
لَنَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرينَ“(Âdem ile eşı) dediler ki: Ey Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz.” (A'RAF 23)
 5- Hz Yusuf, kardeşlerinin atmış olduğu kuyudan Aşure Günümü;
çıkarmıştır قَالَ
قَائِلٌ
مِنْهُمْ لَا
تَقْتُلُوا
يُوسُفَ
وَاَلْقُوهُ
فى غَيَابَتِ
الْجُبِّ
يَلْتَقِطْهُ
بَعْضُ
السَّيَّارَةِ اِنْ
كُنْتُمْ
فَاعِلينَ “Onlardan biri: Yusuf'u ölürmeysin, eğer mutlaka yapacaksanız onu kuyunun dibine atın da geçen kervanlardan biri onu alsın dedi.” (YÛSUF 10)
وَجَاءَتْ
سَيَّارَةٌ
فَاَرْسَلُواوَارِدَهُمْ
فَاَدْلٰى
دَلْوَهُ
قَالَ يَا
بُشْرٰى
هٰـذَا
غُلَامٌ
وَاَسَرُّوهُبِضَاعَةً
وَاللّٰهُ
عَليمٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ
“Bir kervan geldi ve sucularını (kuyuya) gönderdiler, o da (gidip) kovasını saldı, (Yusuf'u görünce) «Müjde! İşte bir oğlan!» dedi. Onu bir ticaret malı olarak sakladılar. Allah onların yaptıklarını çok iyi bilir.” (YÛSUF 19) 6-Hz İsa (as), o gün dünyaya gelmiş ve o gün semâya yüksektirmiştir
اِذْ قَالَتِ
الْمَلٰئِكَةُ يَا

مَرْيَمُ
اِنَّ
اللّٰهَ
يُبَشِّرُكِ
بِكَلِمَةٍ
مِنْهُ
اِسْمُهُ
الْمَسيحُ
عيسَى ابْنُ
مَرْيَمَ
وَجيهًا فِى
الدُّنْيَا
وَالْاٰخِرَ
77;ِ وَمِنَ
الْمُقَرَّب
10;نَ “Melekler demişlerdi ki: Ey Meryem! Allah sana kendisinden bir
Kelime'yi müjdeliyor. Adı Meryem oğlu İsa'dır. Mesîh'tir; dünyada da, ahirette de
itibarlı ve Allah'ın kendisine yakın kıldıklarındandır”. (ÂLİ IMRÂN 45)
اِذْ قَالَ
اللّٰهُ يَا
عيسٰى اِنّى
مُتَوَفّيكَ
وَرَافِعُكَ
اِلَیَّ
وَمُطَهِّرُ
03;َ مِنَ
الَّذينَ
كَفَرُوا “Allah buyurmuştu ki:
Ey İsa! Seni vefat ettireceğim, seni nezdime yükselteceğim, seni inkâr edenlerden
arındıracağım” (ÂLİ IMRÂN 55) 7- Hz Davud (as) in tevbesi o gün
kabul edilmiştir قَالَ
لَقَدْ
ظَلَمَكَ
بِسُؤَالِ
نَعْجَتِكَ
اِلٰى
نِعَاجِه
وَاِنَّ
كَثيرًا مِنَ
الْخُلَطَاء
16; لَيَبْغى
بَعْضُهُمْ
عَلٰى بَعْضٍ
اِلَّا
الَّذينَ
اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا
الصَّالِحَا

78;#1616; #1608;#1614;#1602;#1614;#1604;#1610;#1604;#1612;
#1605;#1614;#1575; #1607;#1615;#1605;#1618;
#1608;#1614;#1592;#1614;#1606;#1614;#1617;
#1583;#1614;#1575;#1608;#1615;#1583;#1615;
#1575;#1614;#1606;#1614;#1617;#1605;#1614;#1575;
#1601;#1614;#1578;#1614;#1606;#1614;#1617;#1575;#1607;#1615;
#1601;#1614;#1575;#1587;#1618;#1578;#1614;#1594;#1618;#1601;#1614;#15
85;#1614; #1585;#1614;#1576;#1614;#1617;#1607;#1615;
#1608;#1614;#1582;#1614;#1585;#1614;#1617;
#1585;#1614;#1575;#1603;#1616;#1593;#1611;#1575;
#1608;#1614;#1575;#1614;#1606;#1614;#1575;#1576;#1614; “Davud:
Andolsun ki, senin koyununu kendi koyunlarına katmak istemekle sana haksızlıkta bulunmuştur.
Doğrusu ortakçların çoğru, birbirlerinin haklarına tecâvüz ederler. Yalnız
iman edip de iyi işler yapanlar müstesna. Bunlar da ne kadar az! dedi. Davud, kendisini
denediğimizi sandı ve Rabbinden mağfiret dileyerek eğilip secdeye kapandı, tevbe edip Allah'a
yöneldi.” (SÂD 24)
#1601;#1614;#1594;#1614;#1601;#1614;#1585;#1618;#1606;#1614;#1575;
#1604;#1614;#1607;#1615; #1584;#1648;#1604;#1616;#1603;#1614;
#1608;#1614;#1575;#1616;#1606;#1614;#1617; #1604;#1614;#1607;#1615;
#1593;#1616;#1606;#1618;#1583;#1614;#1606;#1614;#1575;
#1604;#1614;#1586;#1615;#1604;#1618;#1601;#1648;#1609;
#1608;#1614;#1581;#1615;#1587;#1618;#1606;#1614;
#1605;#1614;#1575;#1648;#1576;#1613; “Sonra bu tutumundan dolayı onu
bağışladık. Kuşkusuz yanımızda onun yüksek bir makamı ve güzel bir geleceği
vardır.” (SÂD 25) 8- Hz İbrahim (as) ın oğlu Hz İsmail o gün doğmuştur
#1575;#1614;#1604;#1618;#1581;#1614;#1605;#1618;#1583;#1615;
#1604;#1616;#1604;#1617;#1648;#1607;#1616;
#1575;#1604;#1614;#1617;#1584;#1609;
#1608;#1614;#1607;#1614;#1576;#1614; #1604;#1609;
#1593;#1614;#1604;#1614;#1609;
#1575;#1604;#1618;#1603;#1616;#1576;#1614;#1585;#1616;
#1575;#1616;#1587;#1618;#1605;#1648;#1593;#1610;#1604;#1614;
#1608;#1614;#1575;#1616;#1587;#1618;#1581;#1648;#1602;#1614;
#1575;#1616;#1606;#1614;#1617; #1585;#1614;#1576;#1617;#1609;
#1604;#1614;#1587;#1614;#1605;#1610;#1593;#1615;
#1575;#1604;#1583;#1615;#1617;#1593;#1614;#1575;#1569;#1616; «İhtiyar
halimde bana İsmail'i ve İshak'ı lütfeden Allah'a hamdolsun! Şüphesiz Rabbim duayı
işitendir.» (İBRÂHİM 39) 9- Hz Yakub (as) ın, oğlu Hz. Yusuf’un
hasretinden dolayı kapanan gözleri o gün görmeğe başlamıştır
#1601;#1614;#1604;#1614;#1605;#1614;#1617;#1575;
#1575;#1614;#1606;#1618; #1580;#1614;#1575;#1569;#1614;
#1575;#1604;#1618;#1576;#1614;#1588;#1610;#1585;#1615;
#1575;#1614;#1604;#1618;#1602;#1648;#1740;#1607;#1615;
#1593;#1614;#1604;#1648;#1609;
#1608;#1614;#1580;#1618;#1607;#1616;#1607;
#1601;#1614;#1575;#1585;#1618;#1578;#1614;#1583;#1614;#1617;
#1576;#1614;#1589;#1610;#1585;#1611;#1575; “Müjdeci gelince,
gömleği onun yüzüne koyar koymaz (Ya'kub) görür oldu..”

(YÛSUF 96) 10- Hz Eyyûb (as), hastalığından o gün şifaya kavuşmuştur.
وَاَيُّوبَ
اِذْنَادٰى
رَبَّهُ
اَنّى
مَسَّنِىَ
الضُّرُّ
وَاَنْتَ
اَرْحَمُ
الرَّاحِمينَ “Eyyub'u da (an). Hani Rabbine: «Başıma bu dert geldi. Sen, merhametlilerin en merhametlisinin» diye niyaz etmişti”. (ENBİYÂ 83)
فَاسْتَجَبْنَا لَهُ
فَكَشَفْنَا
مَا بِه مِنْ
ضُرٍّ
وَاٰتَيْنَاهُ اَهْلَهُ
وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ
رَحْمَةً
مِنْ
عِنْدِنَا
وَذِكْرٰى
لِلْعَابِدينَ “Bunun üzerine biz, tarafımızdan bir rahmet ve kulluk edenler için bir hatıra olmak üzere onun duasını kabul ettik; kendisinde dert ve sıkıntı olarak ne varsa giderdik ve ona aile efradını, ayrıca bunlarla birlikte bir mislini daha verdik.” (ENBİYÂ 84) 11- Hz. Aişe'nin belirttiğine göre, Kâbe’nin örtüsü daha önceleri Aşure gününde değiştirilirdi. كانوا يصومونيوم عاشوراء
قبل ان يفترض
رمضان وكان
يوم فيه تستر
الكعبة Ramazan orucu farz kılınmadan önce (Kureyşliler) Aşûre günü oruç tutarlardı. Aşûre günü; Kabe’nin örtüsünün değiştirildiği gündü. (Ahmed, VI, 244) 12- Muharrem ayı, tarihte bazı büyük acılardan kurtuluş ayı olduğu gibi, bu ayda unutulmaz acılar da yaşanmıştır. قَالَ
رَسُولُ
اللّهِ
الْحَسَنُ
وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا
شَبَابِ
أهْلِ

الْجَنَّةِ.
وَأبُوهُمَا
خَيْرٌ
مِنْهُمَا "Hasan ve
Hüseyin cennet ehlinin gençlerinin efendileridir. Babaları onlardan daha hayırlıdır
”(İ.Canan, Kutub-i Sitte Ter.ve Şerhi, Akçağ Yay: 16/513) diye nitelediği
torunlarından Hz. Hüseyin’in Kerbelâ’da şehit edilmesi Muharrem ayının
onuncu gününe rastlamaktadır Âşura gününün manevi
berraklığı üzerinde Kerbela karanlığının kesafeti de görülmektedir.
Emeviler’in ikinci hükümdarı Yezid zamanında ve Hicri 61,Miladi 680 yılı
Muharrem ayının onuncu Cuma günü Hazret-i İmam Hüseyin (r.a.) 55 yaşında
iken Sinan bin Enes isimli bir hain tarafından Kerbelâ'da hunharca şehit edilmiştir. Ehlibeytin
çok değerli bir ferдинin hayatına mal olan bu elim olay sebebi ile 10 Muharrem Şii
Müslümanlarca yas günü sayılmış ve bu matem daha sonraları geniş
çaplı hale gelmiş ve bir nevi resmi hüviyete bürünüştür. Hz
Hüseyin’i kendi iktidarı ve ikbali açısından potansiyel bir tehlike olarak
gören Yezid bin Muaviye Hz Hüseyin’e Kufe valiliği vaadiyle tuzak kurmuştur.
Hz Hüseyin’e, bunun bir tuzak olabileceği, gitmemesi ve Mekke’den
ayrılmaması yönünde tavsiyeler olduysa da dinlememiş, 50-60 kişilik aile fertleri ve
arkadaş grubu ile yola çıkmıştır. Hz Hüseyin, Kerbela’ya geldiğinde tuzağa
düşürülmüş, Yezit’e biat etmesi için kendisine baskı yapılmış,
çide günlerce aç ve susuz bekletilmiştir. Peygamberin gülllerine bu
zulmü reva görenler nasıl bir kalbe sahipti acaba? Allah böylesi trajedilerin
tekrarından bu ümmeti muhafaza buyursun. Tarihinde belli bir kesitinde meydana gelen
bu üzücü olayları iyi düşünmek ve bunlardan ders çıkarmak
gerekir. Müslümanlara düşün görev, bu tür müessif olayların
tekrarlanmasını önleyecek bir bilinç ve anlayışa sahip olmak; kardeşlik, birlik ve
beraberliğimizi korumaktır. Günümüzde de aynı veya benzer vakalara
rastlamamız mümkün. Zevkine öldürülen insanlar, sarhoş araç
kullanıp insanların canlarına kıyanlar, bilge köyü katliamını
düşünün… Yüce Allah, insanı ruh ve beden yapısıyla en güzel
bir şekilde yaratmış, (Tîn, 95/4) ona şan ve şeref vermiş (İsra, 17/70), ona ruhundan
üflemiş (Hicr, 15/29) ve yeryüzündeki her şeyi onun hizmetine sunmuştur.
(Mülk, 67/15) Bütün bu özellikleriyle insan, yaratılanlar arasında en
seçkin ve en değerli varlıktır. Yaratılış gayesine uygun olarak yaşayan insan, sevgi dolu,
merhametli, hoş geçimli, güvenilir, içinde yaşadığı toplumla ve
bütün insanlıkla barışık olandır. Bu vasıflar, kuşkusuz olgun müslümanın da
belirgin özelliklerindendir. Her zaman, sağduyulu hareket ederek Allah ve Peygamber sevgisi
etrafında kenetlenmeliyiz. Hz. Peygamberi, O'nun aile fertlerini ve ashabını sevmek hepimizin
müşterek heyecanı olmalıdır. Kerbelâ olayının hatırasını yad etme gerekçesi ile
yas günü olarak algılanan 10 Muharremde sergilenen etkinliklerde Bazı Şii
müslümanlar, “kendi kendine işkence” denebilecek uygulamalar
sergilemektedirler. Halbuki bu tür uygulamalar İslam’a aykırıdır. Yas tutmanın da bir
ölç üsü vardır ve bu ölç üyü Hz. Peygamber (s.a.v.)
belirlemiştir. İslam’dan önce Cahiliye Arapları, ölen kimse için aşırı
derece yas tutar, ölünün yakınları avazı çıktığı kadar bağırır, eşi kendini
eve hapseder, yıkanmazdı. Hatta profesyonel ağlayıcılar da tutarlardı. Resülullah bu
geleneği şu hadisi ile ortadan kaldırmıştır: “Yüzüne vurarak, yakasını yırtarak,

[illegible]

onuncu gün; başlamak üzere, daha sonraki günlerde de özel
merasimle pişirilip dağıtılan tatlıya isim olmuş ve sosyal dayanışmaya önemli katkılarda
bulunmuştur. Rivayete göre iman edenler sel felaketinden, tufandan kurtulduklarında
azıklarını aşılar; buğday, nohut, fasulye, mısır, zeytin, ceviz, şeker vs. yiyecek
maddelerinden karıştırarak pişirdiler... Pişirilen aş ile bereketlenmişti ki, herkes
doymuştu. Aradan nice bin yıllar geçmesine rağmen iman edenlerin kurtuluş
günü, zaman içinde aşure denilen bir tatlı yaparak anılır ve yaşatılır oldu.
Eskiden beri devam eden aşure, Osmanlılar döneminde sarayda da
pişirilmiş, "aşure testisi" adı verilen özel kaplarla da saray dairelerine ve
halka birkaç gün süreyle dağıtılmıştır. Merhum Şair Mehmed Akif'in
dediği gibi, "Tarihi tekerrür diye tarif ediyorlar / Hiç ibret alınsaydı
tekerrür mü ederdi?" Muharrem ayınızı, hicri yılbaşınızı, Şişli
günü; zeytin, tebrik eder, Ümmet-i Muhammed'in Kerbelâ
gibi acıları bir daha yaşamamasını yüce Rabbimiz'den niyaz ederim. Not: Bu
Vaaz İdris YAVUZİYİT Tarafından "İslam Tarihinde Muharrem Ayı Ve Aşure"
(M.Arif Yücel), "Muharrem Ayı Ve Aşure" (Doç. Dr. Halil
Altuntaş), "Muharrem Ayı Ve Hicri Yılbaşı" (Kadir Hatipoğlu),
"Muharrem Ayı" (Sorularla İslamiyet.com), "Muharrem Ayı Ve Hicret"
(Ahmet Ünal), "Muharrem Ayı Ve Önemli" (Mehmet Talat),
"Hicret, Muharrem, Aşura" (Salim Selvi) ve diğer vaazlar; Hasenat4 Kuran
Araştırma Programı Ve Riyaz-ı Salihin(8 Cilt)'den Derlenip İlaveler Yapılmak Suretiyle
Hazırlanmıştır.

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)